

ΑΜΦΙΒΙΟΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΔΡΟΤΟΠΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1994 • ΤΕΥΧΟΣ 9 • ΔΡΧ. 10

- Μερικοί εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης συγχέουν την ανάπτυξη με την υπανάπτυξη (σελ. 1).

- Οι εκθέσεις του Προγράμματος Παρακολούθησης Υδροτόπων που διεξάγει για τρίτο έτος το ΕΚΒΥ δείχνουν την πληθώρα των συνεχιζόμενων απειλών και τη σπανιότητα των θετικών ενεργειών (σελ. 2).

- Πρωτοβουλίες και δραστηριότητες ελληνικών και ξένων περιβαλλοντικών οργανώσεων (σελ. 3 & 6).

- Η προστασία της φύσης δεν γνωρίζει σύνορα: διεθνείς συναντήσεις και συνεργασίες (σελ. 4).

- Ευχές για ένα νέο δημιουργικό σχολικό έτος μέσα από την παρουσίαση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (σελ. 4 & 5).

- Νέες εκδόσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό (σελ. 5).

- Συνέδρια και συναντήσεις για το περιβάλλον, το οικολογικό ντοκυμανταίρ αλλά και την εκπαίδευση και κατάρτιση νέων για την προστασία του περιβάλλοντος (σελ. 7).

- Η πρώτη πιλοτική χαρτογράφηση Μεσογειακών υδροτόπων πραγματοποιείται ύστερα από συνεργασία του ΕΚΒΥ με το ΥΠΕΧΩΔΕ και ξένα ιδρύματα (σελ. 8).

Ποταμός Αξιός, φωτ. αρχείο ΕΚΒΥ

"Αυτοί οι οικολόγοι..."

Κατά τα τελευταία έτη παρατηρεί κανείς στην Ελλάδα ένα πολύ ενθαρρυντικό φαινόμενο: όλο και περισσότεροι εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αγνοούν το ενδεχόμενο "πολιτικό κόστος" και υιοθετούν απόψεις περιβαλλοντικών οργανώσεων (τα μέλη των οποίων πολλοί ονομάζουν συλογικά "οικολόγους"). Δεν λείπουν βέβαια και περιπτώσεις όπου δήμαρχοι ή κοινοτάρχες καταφέρονται με δριμύτητα εναντίον "αυτών των οικολόγων", διότι με τις παρεμβάσεις τους εμποδίζουν τάχα την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής τους. Παραδείγματα οικονομικής ανάπτυξης: κατασκευή σε σημαντικούς υδροτόπους ή σε άμεση γειτνίαση με αυτούς, πίστας αυτοκινητιστικών αγώνων, δρόμων ταχείας κυκλοφορίας, μεγάλων ξενοδοχείων ακόμη και καζίνων. Υπάρχουν σοβαρά επιστημονικά επιχειρήματα, που στηρίζονται στην κοινή λογική και στην πικρή πείρα άλλων χωρών, σύμφωνα με τα οποία τέτοια παραδείγματα αλόγιστα χωροθετημένων κατασκευών δεν οδηγούν στην ανάπτυξη αλλά στην υπανάπτυξη.

Αφορμή για το κείμενο αυτό έδωσαν πρόσφατες δηλώσεις κοινοτάρχη μιας κομμοπόλεως που βρίσκεται κοντά σε υδροτοπική περιοχή διεθνούς σημασίας, ο οποίος δυσφορεί εναντίων "αυτών των οικολόγων", διότι εμποδίζουν με τις ενέργειες υπέρ της προστασίας του γειτονικού υδροτόπου, την "ανάπτυξη" της κομμοπόλεως. Υπάρχει άραγε τρόπος να πεισθεί ο καλοπροαίρετος κατά τα άλλα κοινοτάρχης ότι αυτό που ζητά είναι υπανάπτυξη; Ίσως αλλάξει τις απόψεις του αν συζητήσει με τους κοινοτάρχες των δύο άλλων κομμοπόλεων που βρίσκονται πλησιέστερα στον υδροτόπο, οι οποίοι αγωνίζονται εδώ και χρόνια για την προστασία και ανάδειξη του κοινού αγαθού.

Νέα από το Πρόγραμμα Παρακολούθησης Υγροτόπων (ΠΠΥ)

Εφθασαν ήδη στο ΕΚΒΥ οι περισσότερες από τις εκθέσεις του ΠΠΥ, που όπως έχουμε γράψει σε προηγούμενο τεύχος, διεξήχθη φέτος με νέα οργάνωση, και κάλυψε περισσότερους υγροτόπους από ότι το 1993. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν και φωτογραφίες για την τεκμηρίωση κάποιων από τα προβλήματα που εντοπίστηκαν, καθώς και ορνιθολογικές παρατηρήσεις στις παρακολουθούμενες περιοχές κατά την εαρινή μετανάστευση. Η ποιότητά τους ήταν σαφώς αναβαθμισμένη σε σχέση με παλαιότερες εκθέσεις. Κάποια θέματα που καταγράφηκαν, (επιπλέον αυτών για τα οποία έχουμε μιλήσει στο παρελθόν) ήταν:

Μηχανές άντλησης νερού στον Αλιάκμονα, φωτ.: Σάββας Καζαντζίδης

● Αλληπάλληλες παρεμβάσεις προς τη Νομαρχία Εύβοιας, το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπ. Γεωργίας, καθώς και αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχουν γίνει μέχρι σήμερα από τον Σύλλογο Προστασίας Περιβάλλοντος Αλιβερίου, σχετικά με την ανεξέλεγκτη άντληση νερού της Λίμνης Δύστου από το εργοστάσιο ΑΓΕΤ Αλιβερίου, με υδρογεωτρήσεις από την περιφέρεια της λίμνης. Το αποτέλεσμα της απόληψης νερού, έχει συντελέσει σε σοβαρή πτώση της στάθμης της λίμνης, με όλους τους κινδύνους που αυτό συνεπιφέρει: αποξήρανσης, απώλειας βιολογικού πλούτου και ενδιαιτημάτων, υπόγειας εισροής θαλασσινού νερού και αλάτωσης των εδαφών. Προς το παρόν δεν έχει παρθεί κανένα αποτελεσματικό μέτρο. Επίσης, οι κάτοικοι της Κοινότητας Δύστου αιτώνται την αποξήρανση της λίμνης και την απόδοση της έκτασης στη γεωργία. Ας σημειωθεί ότι η Λίμνη Δύστου περιλαμβάνεται στον Κατάλογο των Σημαντικότερων για τα Πουλιά Περιοχών της Ευρώπης, όπως και στο Δίκτυο Υγροτόπων Σημαντικών για τα Μεταναστευτικά Πουλιά. Ευχάριστο είναι ότι το παράνομο κυνήγι στην περιοχή είναι λιγότερο έντονο από ότι παλαιότερα.

● Το πλημμυρισμένο παραλίμνιο δάσος του Ιτσκού Χειμαδίτιδας, υφίσταται σταδιακή καταστροφή από ιδιώτες, οι οποίοι παράνομα καίνε ή απομακρύνουν τα δέντρα, με σκοπό την επέκταση των γειτονικών καλλιεργειών. Το δάσος, λόγω της μικρής έκτασής του, κινδυνεύει με αφανισμό, μαζί

βέβαια με την πλούσια πανίδα που συντηρεί: βατράχους, νεροχελώνες, διάφορα ερπετά, πτηνά, κ.λπ. Καμία ενέργεια δεν έχει γίνει ακόμα για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

● Παρόμοια απειλή υφίσταται το παραλίμνιο δάσος της Λίμνης Καστοριάς, από υλοτομίες και εκχερσώσεις, με σκοπό την επέκταση γεωργικών καλλιεργειών. Κατά τα τελευταία έτη, κόπηκαν πολλά δέντρα, μεταξύ των οποίων και λεύκες που φιλοξενούσαν μια αποικία νυχτοκοράκων και σταχτοσκινιάδων (ειδών υπό προστασία) με 20 φωλιές συνολικά, ενώ απειλείται μια άλλη με 40 φωλιές των ίδιων ειδών. Ο Σύλλογος Φίλων Περιβάλλοντος Καστοριάς ενδιαφέρθηκε για το θέμα, αλλά ακόμα αναμένεται η επίλυσή του.

● Οι ως τώρα παρεμβάσεις της πολιτείας στο πρόβλημα της αυθαίρετης οικοπεδοποίησης και δόμησης στην περιοχή του Δέλτα του Πηνειού, φαίνεται ότι δεν επαρκούν για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του, μια που οι σχετικές δραστηριότητες συνεχίζονται και επεκτείνονται. Οι επιπτώσεις στο ευαίσθητο αυτό οικοσύστημα είναι πολλές και σοβαρές και οδηγούν σε υποβάθμιση υγροτοπικών εκτάσεων και σε άμεση απώλειά τους.

● Έργα διαχείρισης εντατικών και ημιεντατικών ιχθυοτροφείων σε ευαίσθητες ζώνες του υγροτόπου του Αμβρακικού Κόλπου προκαλούν καθοριστική αλλοίωση ενδιαιτημάτων, δυσμενείς επιπτώσεις στην

πανίδα, πτώση του υδροφόρου ορίζοντα και οργανική επιβάρυνση από ιχθυοτροφές.

● Παράκτιοι βιότοποι (λουρνησιδές και αλμυρά έλη) απειλούνται στον υγρότοπο του Μεσολογίου εξαιτίας καταπατήσεων και αυθαίρετης δόμησης εξοχικών κατοικιών. Κάποια κτίσματα κατεδαφίζονται από την αρμόδια υπηρεσία, η δραστηριότητα όμως συνεχίζεται.

● Μη ορθή επιλογή των θέσεων εγκατάστασης φυλακίων και κέντρων ενημέρωσης στον υγρότοπο του Μεσολογίου, καθώς και η ανύπαρκτη φύλαξη τους, προμηνύουν σημαντικά λειτουργικά προβλήματα. Ήδη κάποια από αυτά έχουν υποστεί βανδαλισμούς έως και ολοκληρωτική καταστροφή, όπως άλλωστε και στους υγροτόπους Κοτύχι και Αξιό.

● Στο δικαστήριο βρίσκεται η υπόθεση διεκδικήσεων δημοσίων εκτάσεων στην περιοχή της Λιμνοθάλασσας Μουστού (Πελοπόννησος) από ιδιώτες και την Ιερά Μονή Αρτοκόστα, με σκοπό την οικοπεδοποίηση και τη δημιουργία παραθεριστικών οικισμών. Στο μεταξύ, η Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου έχει προγραμματίσει μελέτη και οριοθέτηση του υγροτόπου, με σκοπό την προστασία του σύμφωνα με τον Ν.1650/86. Μεταξύ των ωφελειών της μελέτης είναι το ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των διεκδικούμενων περιοχών που αναμένεται να βοηθήσει στην προστασία του υγροτόπου.

Ανεπίσημα εγκαίνια

Πραγματοποιήθηκαν στις 13 Σεπτεμβρίου 1994 τα ανεπίσημα εγκαίνια του Κέντρου Πληροφόρησης του υγροτόπου Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα-Αλυκής Κίτρους, από τον Δήμο Χαλάστρας με αφορμή την έναρξη των εκδηλώσεων της ετήσιας γιορτής "Μυθδώνια '94". Η ημέρα των εγκαίνιων ήταν αφιερωμένη στο

Δέλτα του Αξιού και πραγματοποιήθηκε σχετική ομιλία από την κ. Χρυσούλα Αθανασίου, συντονίστρια του Προγράμματος Ταχείας Παρέμβασης του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση - Ελλάδα. Την ομιλία παρακολούθησαν κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής και εκπρόσωποι των τοπικών οργανώσεων.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ

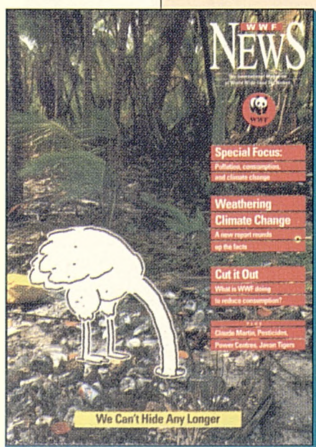
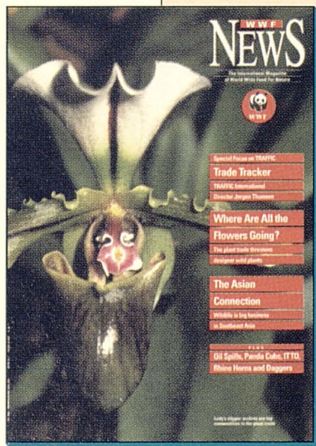
World Wide
Fund For
Nature
International
(WWF-Int.)

Caring for the Earth

A Strategy for
Sustainable Living

Published in partnership by
IUCN - The World Conservation Union
UNEP - United Nations Environment Programme
WWF - World Wide Fund for Nature

Με 5,2 εκατομμύρια τακτικούς υποστηρικτές και 29 αντιπροσωπείες στις 5 Ηπείρους το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση, είναι μία από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές οργανώσεις στον κόσμο. Τα 46 γραφεία που διαθέτει παγκοσμίως, συντονίζονται από μια διεθνή γραμματεία που εδρεύει στην Ελβετία. Εμβλημά του είναι η γνωστή με το όνομα "Πάντα" ασπρόμαυρη αρκούδα της Κίνας, ένα από τα απειλούμενα είδη του Πλανήτη μας.

Η αποστολή του WWF, είναι η διατήρηση της φύσης και των οικολογικών λειτουργιών, η οποία θα πρέπει να επιτευχθεί μέσα από:

- την προστασία της γενετικής ποικιλότητας και της ποικιλότητας των ειδών και των οικοσυστημάτων.
- την αειφορική χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων.
- την προώθηση δράσεων για να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό η ρύπανση, η αλόγιστη εκμετάλλευση και κατανάλωση των φυσικών πόρων και της ενέργειας.

Ο τελικός στόχος του WWF είναι να σταματήσει και να αντιστρέψει τη ραγδαία υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος στον Πλανήτη μας και να βοηθήσει στη δημιουργία ενός κόσμου στον οποίο ο Άνθρωπος θα ζει αρμονικά με τη Φύση.

Από την ίδρυσή του το 1961, το WWF έχει δαπανήσει πάνω από 525 εκατομμύρια δολάρια σε περισσότερα από 11.000 προγράμματα προστασίας της φύσης ή ανάπτυξης που να είναι συμβατή με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, σε 130 χώρες στην Αφρική, την Ασία, την Ευρώπη και τη Λατινική Αμερική.

Τα προγράμματα προστασίας που ανέλαβε το WWF τις δεκαετίες του '60 και του '70 κατέληξαν στη δημιουργία προστατευόμενων περιοχών σε όλο τον κόσμο (Νησιά Γκαλαπάγκος στον Ισημερινό, Δέλτα του Γουαδακιβίρ στην Ισπανία, σε πολλές περιοχές της Ινδίας, του Νεπάλ, του Μπαγκλαντές κ.ά.). Τα προγράμματα αυτά έγιναν πάντα σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις των αντίστοιχων χωρών για την προστασία των παγκοσμίως απειλούμενων ειδών.

Από τα τέλη της δεκαετίας του '70 ήδη, το WWF από μία μικρή σχετικά οργάνωση με δράση για την προστασία των ειδών και των οικοσυστημάτων εξελίχθηκε σε διεθνή οργάνωση που ασχολείται με όλα τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον, με έμφαση την ανάγκη να συνυπάρξει η ανάπτυξη με την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι εκστρατείες ενημέρωσης της κοινής γνώμης που έχει αναλάβει το WWF βοήθησαν στο να γίνουν γνωστά και κατανοητά κρίσιμα περιβαλλοντικά θέματα και επηρέασαν πολιτικές αποφάσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η θεματολογία των πιο πρόσφατων εκστρατειών ενημέρωσης ποικίλλει και περιλαμβάνει θέματα όπως η προώθηση μιας διεθνούς συμφωνίας για την απαγόρευση του εμπορίου ελεφαντόδοντου, η προώθηση της αειφορικής διαχείρισης των δασών, η υποστήριξη δράσεων για τη μείωση των αερίων εκπομπών που ευθύνονται για τη δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου και η υποστήριξη πιο δίκαιων όρων στο εμπόριο μεταξύ των βιομηχανικών και ανα-

πτυσσόμενων χωρών.

Από την αρχή της δημιουργίας του το WWF συνεργάστηκε με άλλες οργανώσεις ή ομάδες με παρόμοιους σκοπούς. Έχει υποστηρίξει σημαντικά την Παγκόσμια Ενωση για την Προστασία της Φύσης (IUCN), το Διεθνές Συμβούλιο για την Προστασία των Πουλιών (ICBP γνωστό σήμερα ως Birdlife International), το Διεθνές Γραφείο για την Έρευνα των Υδρόβιων Πουλιών και των Υγροτόπων (IWRB) κ.λπ.

Το WWF υποστηρίζει κρατικά προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος, προγράμματα μη κρατικών περιβαλλοντικών οργανώσεων αλλά και τις υπέρ της φύσης δραστηριότητες διαφόρων θρησκευτικών ή πολιτιστικών ομάδων. Επίσης, υποστηρίζει προγράμματα κατάρτισης για υπεύθυνους διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και εκπαιδευτικούς. Συνεργάζεται με εμπορικές και βιομηχανικές ενώσεις για τη βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων παραγωγής και υποστηρίζει την πιο αποτελεσματική παρακολούθηση του παράνομου εμπορίου αγρίων ζώων.

Το 1986, με αφορμή τον εορτασμό της 15ης επετείου από την ίδρυσή του, το WWF κάλεσε τους θρησκευτικούς ηγέτες 5 διαφορετικών θρησκειών ή δογμάτων στην ιστορική πόλη της Ασίας όπου διακήρυξαν ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της θρησκείας τους. Ένα διεθνές δίκτυο συνεργασίας που εργάζεται για την επίτευξη κοινών σκοπών, έχει αναπτυχθεί από τότε μέχρι σήμερα μεταξύ του WWF και 7 διαφορετικών θρησκειών ή δογμάτων.

Στις αρχές τις δεκαετίας του '80 το WWF μαζί με την Παγκόσμια Ενωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN) και το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) παρουσίασε την "Παγκόσμια Στρατηγική για το Περιβάλλον" ένα πολύ γνωστό βιβλίο που από την έκδοσή του ως σήμερα έχει αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία εθνικής στρατηγικής για το περιβάλλον σε 50 χώρες σε όλον τον κόσμο. Η Παγκόσμια Στρατηγική για το Περιβάλλον αποτελεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος που τονίζει τη σπουδαιότητα της αειφορικής χρήσης των φυσικών πόρων.

Μία δεκαετία αργότερα, το 1991, πάλι μαζί με την IUCN και την UNEP το WWF παρουσιάζει το έντυπο "Caring for the Earth" (Φροντίζοντας για τη Γη), στο οποίο καταγράφονται 132 δράσεις που μπορούν να αναλάβουν οι άνθρωποι σε κοινωνικό ή πολιτικό επίπεδο για να βελτιώσουν το περιβάλλον και συγχρόνως την ποιότητα της ζωής τους.

Ανάμεσα στους πρωτεργάτες της ιδρύσεως και αναπτύξεως του WWF είναι ο Dr. Luc Hoffmann που υπηρέτησε επί πολλά έτη ως αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και σήμερα εξακολουθεί να προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες του ως επίτιμος αντιπρόεδρος. Ο Dr. Hoffmann είναι πολύ γνωστός και αγαπητός στην Ελλάδα για την πολυετή και σημαντικότερη προσφορά του στη διατήρηση και προστασία της ελληνικής φύσης.

Για περισσότερες πληροφορίες: WWF-International, Rue Mauverney 28, CH - 1196 Gland Switzerland, τηλ. 0042223649224.

Δράσεις νέων επιστημόνων για το περιβάλλον

Εκπαιδευτικό Δράμα: Αναπαράσταση μύθων για το δάσος, φωτ.: Μ. Κατσακιώρη

Στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Low Bank Ground, στο Εθνικό Πάρκο Lake District της Βρετανίας πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου 1994, με θέμα "Κοινότητα, Περιβάλλον και Τέχνες". Στη συνάντηση συμμετείχαν 40 περίπου νέοι επιστήμονες από έξι χώρες της Ευρώπης (Βρετανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ολλανδία, Τσεχία και Ουγγαρία) και ήταν αφιερωμένη στην ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων για την προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα για την περιβαλλοντική εκπαί-

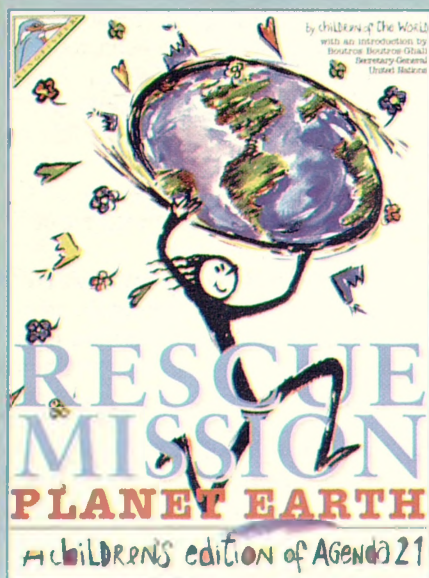
δευση. Το πρόγραμμα της συνάντησης περιλάμβανε ομιλίες και παρουσιάσεις τόσο από τους συμμετέχοντες όσο και από βρετανούς ειδικούς, εργασίες πεδίου, εφαρμογή δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πραγματοποίηση μιας πρότυπης έρευνας για τον εντοπισμό των δεικτών ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού για την προστασία του περιβάλλοντος, ξεναγήσεις και επισκέψεις σε εθνικά πάρκα και περιβαλλοντικά κέντρα ενημέρωσης.

Η συνάντηση εργασίας είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού

δικτύου για την περιβαλλοντική εκπαίδευση, το οποίο θα λειτουργήσει στις προαναφερθείσες χώρες ενώ μελλοντικά θα επιδιωχθεί η επαφή και συνεργασία με ειδικούς και άλλων χωρών. Η δομή του σήμερα έχει ως εξής: έχει ορισθεί ο εθνικός συντονιστής της κάθε χώρας ο οποίος έχει ευθύνη τον συντονισμό και τη διεύθυνση του δικτύου στη χώρα του και ο ευρωπαϊκός συντονιστής ο οποίος θα είναι σε επαφή με τους εθνικούς συντονιστές και έχει την ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας του δικτύου. Σε πρώτη φάση δημιουργείται μια συνολική βάση δεδομένων με όλους όσους ασχολούνται με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και σύντομα αναμένεται η έκδοση του πρώτου τεύχους ενός ενημερωτικού φυλλαδίου την επιμέλεια του οποίου έχει αναλάβει ο ευρωπαϊκός συντονιστής. Στη συνάντηση εργασίας συμμετείχε εκπρόσωπος του ΕΚΒΥ, η κ. Μαρία Κατσακιώρη, η οποία ορίστηκε ευρωπαϊκός συντονιστής. Για περισσότερες πληροφορίες: Μαρία Κατσακιώρη, Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων -Υγροτόπων, 14ο χλμ. Θεσσαλονίκης - Μηχανιώνας, 570 01 Θέρμη, τηλ. 031 473320/473432, φαξ 031 - 471795.

RESCUE MISSION: PLANET EARTH, A children's edition of Agenda 21

ΑΠΟΣΟΛΗ ΣΩΤΗΡΙΑΣ: ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΓΗ, Η παιδική έκδοση της Ατζέντα 21

Όπως είναι γνωστό τον Ιούνιο του 1992 πραγματοποιήθηκε στο Ρίο της Βραζιλίας η μεγαλύτερη συνάντηση στον κόσμο για την προστασίας του περιβάλλοντος. Προϊόν της συνάντησης αυτής ήταν η δημιουργία ενός σχεδίου δράσης για την προστασία της φύσης το οποίο ονομάστηκε Ατζέντα 21. Στο διάστημα που με-

σολάβησε έως σήμερα, 10000 παιδιά από περίπου 100 χώρες με τη βοήθεια 50 ειδικών εργάστηκαν για έναν όχι απλό σκοπό. Εργάστηκαν και συνεργάστηκαν για την πραγματοποίηση της δικής τους παιδικής Ατζέντας 21. Αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας ήταν η συγγραφή, σχεδίαση και επιμέλεια του βιβλίου που σας παρουσιάζουμε. Σκοπός της εκδόσεως, είναι η ευαισθητοποίηση των νέων ανθρώπων όλου του κόσμου και η συνεργασία τους για τη σωτηρία του Πλανήτη μας. Σύμφωνα με την εισαγωγή της έκδοσης, η οποία γράφτηκε από τον κ. Μπούτρος Μπούτρος-Γκάλι, Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, τα παιδιά είναι τα πρώτα θύματα της υπανάπτυξης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Σε όλες τις χώρες του κόσμου, στις φτωχές, αλλά και στις πλούσιες, τα παιδιά είναι αυτά που υποφέρουν πρώτα από τη φτώχεια, τον υποσιτισμό, τη ρύπανση του περιβάλλοντος, τις αρρώστιες. Η έκδοση αυτή πρέπει να βοηθήσει τα παιδιά όλων των χωρών να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν τον κόσμο όπου ζουν. Να αφιερώσουν τους εαυτούς τους σε οτιδήποτε αφορά την προστασία της Γης που είναι το μόνο μας σπιτικό.

Όσον αφορά στη δομή του βιβλίου, χωρίζεται σε τέσσερις θεματικές ενότητες: φυσικός κόσμος (ατμόσφαιρα, έδαφος, νερό, κ.ά.), ο άνθρωπος σε σχέση με το περιβάλλον (πληθυσμιακή έκρηξη, ρύπανση, υποσιτισμός, κ.ά.), ποιος και τι φταίει και νέοι άνθρωποι και ο ρόλος

Σκίτσο της Wendy Vilma Figueroa Cedó'n, 14 ετών από το Περού για την πληθυσμιακή αύξηση.

τους. Η παρουσίαση των θεμάτων των ενότητων δίνεται σε 4 σελίδες διανθισμένες με εντυπωσιακά σκίτσα και ζωγραφιές των παιδιών όπου στις δύο πρώτες παρουσιάζεται το πρόβλημα ενώ στις επόμενες οι λύσεις και οι δράσεις που προτείνονται να αναληφθούν για την επίλυση του.

Για περισσότερες πληροφορίες: Rescue Mission Headquarters, Peace Child International Centre, The White House, Buntingford England, SG9 9AH.

Διεθνές

διασχολικό πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Στα πλαίσια του προγράμματος διεθνών διασχολικών συνεργασιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (MULTITATERAL) η περιβαλλοντική ομάδα του 2ου Λυκείου Αλίμου με επικεφαλής τον κ. Γ. Φαραγγιτάκη (οικονομολόγο - βιολόγο), συνεργάστηκε με το Valleil College του Amersfoort της Ολλανδίας κατά το σχολικό έτος 1993 - 1994, για την υλοποίηση κοινού προγράμματος με θέμα "Οικονομική ανάπτυξη και περιβαλλοντικά προβλήματα. Ρύπανση υδάτων. Σαρωνικός Κόλπος".

Οι μαθητές των δύο σχολείων συνεργάστηκαν σε ζευγάρια, αρχικά με αλληλογραφία και στη συνέχεια με εβδομαδιαίες ανταλλαγές εκπαιδευτικών επισκέψεων. Πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις από ειδικούς επιστήμονες, επισκέψεις σε χώρους ειδικού ενδιαφέροντος και ανοικτές συζητήσεις ενώ συντάχθηκε έκδοση με περιλήψεις των εργασιών στα αγγλικά.

Τα θέματα που επεξεργάστηκαν οι δμελείς μαθητικές ομάδες ήταν: οικονομική ανάπτυξη και περιβαλλοντικά προβλήματα, ρύπανση υδάτων, ρύποι και πηγές, η ρύπανση του Σαρωνικού Κόλπου, η αντιρρυπαντική τεχνολογία, ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το πρόγραμμα εργασίας σχηματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια προπαρασκευαστικών συναντήσεων των καθηγητών (Γ. Φαραγγιτάκης, Η. Hupperetz, Α. Richter) και εξασφαλίστηκε η επιστημονική υποστήριξη ειδικών από τον Τομέα Οικολογίας και Ταξινόμησης του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Μαργ. Αριανούτσου, Ι. Μπίτης, Δ. Νταλής), το Εθνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (Ε. Παπαθανασίου, Π. Παναγιωτίδης, Τζ. Κασίκη) και το Πανεπιστήμιο του Wageningen της Ολλανδίας (Ε. Van Ireland). Επίσης το πρόγραμμα στηρίξαν Έλληνες και Ολλανδοί ευρωβουλευτές και οργανώσεις όπως η Greenpeace και η Sustainable Netherlands.

Στην τελική του μορφή το πρόγραμμα παρουσιάστηκε με επιτυχία στα Ευρωπαϊκά Σεμινάρια που οργάνωσε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία, τον Ιούλιο του 1994 στο Καστρί. Σχολεία του Βελγίου, της Πορτογαλίας, της Γερμανίας, της Ιρλανδίας και της Ολλανδίας διερευνούν με το 2ο Λύκειο του Αλίμου, τις δυνατότητες διευρυμένης συνεργασίας για τα έτη 1995 - 1997.

• ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ •

● Κυκλοφόρησε από το Διεθνές Γραφείο Ερευνας Υδροβίων Πουλίων και Υγροτόπων (IWRB) η έκδοση **"Πελεκάνοι στην πρώην Σοβιετική Ένωση"** των Alain Crivelli, Vitaly Krivenko και Vadim Vinogradov. Με την έκδοση αυτή η Ειδική Ομάδα για τους Πελεκάνους για τον Παλαιό Κόσμο πέτυχε έναν από τους σημαντικότερους στόχους της: την αριθμητική προσέγγιση του παγκόσμιου πληθυσμού του Αργυροπελεκάνου (*Pelecanus crispus*) (3200 - 4300 ζευγάρια) και του πληθυσμού της Παλαιοαρκτικής του Ροδοπελεκάνου (*Pelecanus onocrotalus*) (6800 - 11300 ζευγάρια). Το κόστος της έκδοσης είναι περίπου 4.500 δραχμές. Για περισσότερες πληροφορίες: Natura! History Book Service Ltd, 2-3 Wills Road, Totnes, Devon, TQ9 5XN, UK. φαξ +44 803 865 280.

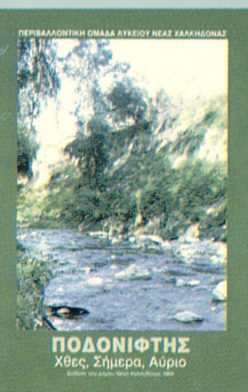
● Μια καινούργια έκδοση κυκλοφόρησε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, στα αγγλικά, με τίτλο **"Αλληλεπιδράσεις των Υδατοκαλλιεργειών με το Περιβάλλον"**, από τους Β. Munday, Α. Ελευθερίου, Μ. Κεντούρη και Ρ. Dīvanach. Η έκδοση αυτή πραγματεύεται τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις των εντατικών και εκτατικών υδατοκαλλιεργειών με το περιβάλλον. Όσον αφορά στις εκτατικές καλλιέργειες, τα είδη που εξετάζονται είναι τα κυπρινοειδή, τα στρείδια και τα μύδια ενώ στις εντατικές εξετάζεται η πέστροφα και άλλα είδη των γλυκών κυρίως νερών. Στις καλλιέργειες των θαλασσινών ψαριών δεν δίνεται ιδιαίτερο βάρος καθώς δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες γι' αυτές. Για περισσότερες πληροφορίες: Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας Κρήτης (ΙΘΑΒΙΚ), Τμήμα Υδατοκαλλιεργειών, ΤΘ 2214, 710 03 Ηράκλειο Κρήτης.

● Αφιερωμένο στην περιβαλλοντική εκπαίδευση είναι το τελευταίο τεύχος του περιοδικού **"NATUROPA"**, το οποίο εκδίδεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στο τεύχος αυτό δίνονται πολύτιμες πληροφορίες για την ίδρυση και λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Ευρώπη, για εκστρατείες ενημέρωσης και εκπαι-

δευσης παιδιών και εκπαιδευτικών καθώς και για τους συλλόγους και οργανισμούς που εργάζονται στο παραπάνω αντικείμενο. Το περιοδικό εκδίδεται στα ελληνικά, γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά, ιταλικά, ολλανδικά, νορβηγικά, πορτογαλικά, ισπανικά και τουρκικά. Για περισσότερες πληροφορίες: Mr. Donald Matthews, Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, Νίκης 24, 105 57 Αθήνα, φαξ 01 - 3225285.

● **"ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ"** είναι ο τίτλος της έκδοσης που κυκλοφόρησε πρόσφατα από την Εταιρεία ΑΒ Βασιλόπουλος Α.Ε. σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - Ελλάς. Η έκδοση αυτή είναι αφιερωμένη στη θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta* και την εκστρατεία προστασίας του είδους που διεξάγεται από το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση - Ελλάς. Δίνονται επίσης πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές δραστηριότητες της Εταιρείας καθώς και για τη Μεσόγειο (προβλήματα και απειλές), τη θάλασσα και τις ακτές της χώρας μας.

● **"Ποδονιφτης, Χθες-Σήμερα-Αύριο"** είναι ο τίτλος έκδοσης που πραγματοποιήθηκε από την Περιβαλλοντική Ομάδα Λυκείου της Νέας Χαλκηδόνας

σε συνεργασία με τον τοπικό Δήμο. Η έκδοση είναι αποτέλεσμα της εργασίας που έγινε κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 1993 - 1994, από την προαναφερθείσα ομάδα. Την εργασία συντόνισαν οι εκπαιδευτικοί, Αιμιλία Γιαννικοπούλου, Αικατερίνη Δάρλα και Ελισάβετ Μπαλή και συμμετείχαν 22 παιδιά. Οι στόχοι της εργασίας ήταν, γνωστικοί (η γνωριμία των παιδιών με το περιβάλλον και η κατανόηση οικολογικών και περιβαλλοντικών εννοιών), η ανάπτυξη και εξάσκηση δεξιοτήτων (ικανότητα παρατήρησης, μετρήσεων, χειρισμού οργάνων), κοινωνικοί (αξιοποίηση όλων των μαθητών, ανάπτυξη σχέσεων, εμπειρίες, υπευθυνότητα και ικανότητα παρέμβασης), επιμόρφωσης (επαφή με πανεπιστήμια, ιδρύματα, οργανώσεις, ειδικούς, βιβλιοθήκες), συμμετοχικοί (εργασία κατά ομάδες, δημιουργική δράση) και καλλιτεχνικοί (εξοικείωση με τις τέχνες).

ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΠΟ)

Η ΕΠΟ (Εταιρία Προστασίας της Φύσης και Οικονομικής Ανάπτυξης) είναι μη κερδοσκοπική οργάνωση, Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, για την προστασία της φύσης και τη συμβατή με τη φύση ανάπτυξη. Ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1988 και έδρα της είναι η Χρυσούπολη Καβάλας. Είναι μέλος της Διεθνούς Ενωσης για την Προστασία των Παράκτιων Περιοχών (EUCC), της Ευρωπαϊκής Ενωσης Μεταφορών και Περιβάλλοντος (Τ&Ε) και της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσεως.

Σκοποί της εταιρίας είναι η προστασία της φύσης, η ανάπτυξη της οικολογικής γνώσης και συνειδησης, η ενθάρρυνση και η πραγματοποίηση ενεργειών και δράσεων που θα υλοποιούν οικολογικούς στόχους.

Η ΕΠΟ αγωνίζεται για την επίτευξη των σκοπών της συνεργαζόμενη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τη Δημόσια Διοίκηση σε όλα τα επίπεδά της, περιβαλλοντικές οργανώσεις, επιστημονικά - ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού πραγματοποιώντας:

- δραστηριότητες για την ανάπτυξη στον αγροτικό και τουριστικό τομέα (ερευνητικό πρόγραμμα οργανικής καλλιέργειας ρυζιού, σεμινάρια βιολογικής γεωργίας και ανάπτυξης εναλλακτικού ήπιου τουρισμού, προτάσεις, συνέδρια).
- εκδηλώσεις για την ενημέρωση, εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση των μελών της εταιρίας και του ευρύτερου κοινού.
- επιστημονικά προγράμματα και εργασίες με άμεσο ή έμμεσο στόχο την προστασία της φύσης (συνεργασίες με Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης & Munster, IWRB, Tour du Valat, SEN, EOE, T.A. του Prat de Liobregat Ισπανίας).
- ειδικά περιβαλλοντικά σεμινάρια για την ενημέρωση, την προώθηση της συνεργασίας των διαφόρων αρμοδίων οργανισμών, ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και για τη διάδοση της ιδέας της κοινής αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την περιβαλλοντική εκπαίδευση καθώς και πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων.
- παρεμβάσεις για την προστασία της φύσης με καταγγελίες παράνομων πράξεων, εκστρατείες (φράγματα Νέστου, κ.ά.), αναφορές, εισηγήσεις, κ.λπ.
- κατασκηνώσεις εθελοντικής εργασίας νέων στην Ελλάδα και

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στη Χρυσούπολη, φωτ.: Hans Jerrentrup

το εξωτερικό σε συνεργασία με άλλες ελληνικές ή ξένες περιβαλλοντικές οργανώσεις. Στις 16 κατασκηνώσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το 1994 συμμετείχαν συνολικά 370 νέοι από την Ελλάδα, Ισπανία, Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία.

● Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Νέστου στη Χρυσούπολη, το οποίο ιδρύθηκε το 1990. Στον προθάλαμο του Μουσείου υπάρχει ανάγλυφος χάρτης στον οποίο παρουσιάζεται η λεκάνη απορροής του Ποταμού Νέστου. Στο εσωτερικό του υπάρχουν αναπαραστάσεις χαρακτηριστικών οικοσυστημάτων του Δέλτα του Νέστου (οι οποίες συνδυάζονται με ακουστικό υλικό) και ενημερωτικοί πίνακες με πληροφορίες για τις λειτουργίες, τις αξίες, τις ανθρώπινες δραστηριότητες και τις αλλοιώσεις που υφίσταται το δέλτα. Επίσης οι επισκέπτες πληροφορούνται πώς πρέπει να συμπεριφέρονται κατά την επίσκεψή τους στο φυσικό δέλτα ώστε να μη προκαλούν οχλήσεις στην άγρια πανίδα. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο "ζωντανός" κήπος του Μουσείου. Μέσα σε αυτόν υπάρχουν είδη της χλωρίδας του Δέλτα του Νέστου. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει από κοντά, σε μικρογραφία, τους διάφορους βιοτόπους του δέλτα (λίμνες, θίνες, κ.λπ.), οι οποίοι παρουσιάζονται μέσα από τις "αναπαραστάσεις" βιοτόπων που έχουν δημιουργηθεί.

Για περισσότερες πληροφορίες: ΕΠΟ, Τ.Θ. 47, Ποντιάδος 6, 642 00 Χρυσούπολη, τηλ. 0591-23144, φαξ 0591-24236.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

● Ο μεγαλύτερος τουριστικός οργανισμός ΤUI, της Γερμανίας, απένευσε πρόσφατα το ετήσιο βραβείο Περιβάλλοντος στον Σύλλογο για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας (Σ.Π.Θ.Χ.). Ο Dr. Worf Michael Iwand, διευθυντής της ΤUI στον Τομέα της Προστασίας του Περιβάλλοντος, παρέδωσε σε ειδική τελετή στον κ.Δ. Μαργαριτούλη (Πρόεδρο του Σ.Π.Θ.Χ.) και τον κ.Δ. Δημόπουλο (Γεν. Γραμματέα του Σ.Π.Θ.Χ.), το βραβείο

πλαισιωμένο από χρηματική υποστήριξη 17.500 μάρκων. Το βραβείο της ΤUI απονέμεται από το 1991 κάθε έτος. Με αυτή την ενέργεια που έχει τίτλο "Προστασία και Περιβάλλον", η ΤUI προωθεί διεθνώς υποδειγματικές περιβαλλοντικές δραστηριότητες στον τομέα του τουρισμού.

● Μέλη της Οικολογικής Ομάδας Βέροιας αναρριχήθηκαν και έμειναν αιωρούμενοι με σκοινιά στον καταρράκτη της Εδεσ-

σας στις 4 Σεπτεμβρίου 1994 με σκοπό τη δημοσιοποίηση της ρύπανσης που υφίσταται η Τάφρος 66 και ο Ποταμός Αλιάκμονας από τις βιομηχανίες των Νομών Πέλλας και Ημαθίας. Ιδιαίτερη προβολή δόθηκε στην ενέργεια από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Αναμένεται να ληφθούν και να εφαρμοσθούν οι κατάλληλες αποφάσεις από τους αρμοδίους για την επίλυση του προβλήματος.

● Πραγματοποιήθηκε τους τελευταίους μήνες στην περιοχή Στροφυλιάς, σεμινάριο κατάρτισης στελεχών οργάνωσης και προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (οικοξεναγοί). Το σεμινάριο χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα LEADER Μέτρο 2 και η διάρκειά του ήταν περίπου 3 μήνες (300 διδακτικές ώρες). Οι εισηγητές (ειδικοί επιστήμονες, εκπρόσωποι της Δημόσιας Διοίκησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ερευνη-

Παραδοσιακά διβάρια στον υγρότοπο Κοτυχίου, φωτ.: Λάμπρος Λογοθέτης

τικών Ιδρυμάτων, Περιβαλλοντικών Οργανώσεων), αναφέρθηκαν στις βασικές αρχές της οικολογίας και της λειτουργίας των οικοσυστημάτων, τις λειτουργίες και αξίες των υγροτόπων, το οικοσύστημα της Στροφυλιάς και του Κοτυχίου, τον οικοτουρισμό, τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, τις χρήσεις γης, τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ερευνητικών Ιδρυμάτων και των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τα Κέντρα Ενημέρωσης και εκπαίδευσης, τη νομοθεσία κ.λπ. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκαν πρακτικές ασκήσεις όπως οργάνωση ξεναγήσεων μέσα στο δάσος, μαθήματα ιππασίας κ.ά. Το ΕΚΒΥ συμμετείχε στο σεμινάριο αυτό με δύο παρουσιάσεις των συνεργατών του κ. Μαρίας Αναγνωστοπούλου και κ. Μαρίας Κατσακίωρη.

● Διήμερο συνέδριο με θέμα "Κατάρτιση για Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών", θα πραγματοποιηθεί στο Portofino της Ιταλίας, στις 14 & 15 Οκτωβρίου 1994. Το συνέδριο οργανώνεται από την Παγκό-

σμια Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN), την Ομοσπονδία Φυσικών και Εθνικών Πάρκων της Ευρώπης (FPNNE) και το Διεθνές Κέντρο Τεκμηρίωσης Πάρκων (CEDIP). Στο συνέδριο αυτό θα συμμετάσχει από πλευράς του ΕΚΒΥ η κ. Μαρία Αναγνωστοπούλου.

● Το 5ο Επιστημονικό Συνέδριο της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας θα πραγματοποιηθεί στις 21 - 23 Οκτωβρίου 1994, στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών. Στο αντικείμενο του συνεδρίου περιλαμβάνονται όλες οι θεματικές ενότητες της βοτανικής. Πληροφορίες: Ε. Ελευθερίου, τηλ. 031 998385. Στο συνέδριο αυτό θα συμμετέχει η κ. Εύα Παπαστεργιάδου ως εκπρόσωπος του ΕΚΒΥ.

● Η Κυπριακή Ένωση Επιστημόνων για την Επεξεργασία των Υδάτων (Water Treatment Scientists Association Cyprus - WTSAC) διοργανώνει στις 2 - 4 Νοεμβρίου 1994, στη Λευκωσία, Διεθνές Συνέδριο με θέμα "Η ρύπανση της Μεσογείου". Πληροφορίες: Δρ. Μ. Νικολάου, φαξ +375 5 391271. Στο συνέδριο αυτό θα συμμετέχει

με σχετική ανακοίνωση η κ. Εύα Παπαστεργιάδου ως εκπρόσωπος του ΕΚΒΥ.

● Στις 4 - 6 Νοεμβρίου 1994 θα πραγματοποιηθεί στη Χρυσούπολη Καβάλας η 5η Συνάντηση Εργασίας των Περιβαλλοντικών Οργανώσεων με την υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων - Υγροτόπων (ΕΚΒΥ). Η συνάντηση εργασίας, της οποίας οργανωτής είναι η Εταιρία Προστασίας της Φύσης και Οικοανάπτυξης (ΕΠΟ), έχει ως θέμα τη διαχείριση υγροτοπικών περιοχών. Για περισσότερες πληροφορίες: ΕΠΟ, Τ.Θ. 47, 642 00 Χρυσούπολη, τηλ. 0591 23144, φαξ 0591 24236.

● Το Διεθνές Γραφείο για την Ερευνα των Υδροβίων Πουλίων και των Υγροτόπων (International Waterfowl and Wetlands Research Bureau - IWRB), με την υποστήριξη της Γαλλικής Κυβέρνησης, διοργανώνει Διεθνές Συνέδριο (ANATIDAE 2000) για τη διατήρηση, προστασία και τη συνετή χρήση των διαφόρων ειδών πάπιας, χήνας και κύκνων καθώς και των οικοσυστημάτων στα οποία διαβιούν. Το συνέδριο θα γίνει στις 5 - 9 Δεκεμβρίου 1994 στο Στρασβούργο της Γαλλίας. Πληροφορίες: Simon Nash, IWRB, Slimbridge, Gloucester, GL2 7BX. UK, τηλ. +44 453 890 624, φαξ +44 453 890 697.

● Σεμινάριο διάρκειας 2 εβδομάδων με γενικό τίτλο "Οικονομική των φυσικών πόρων" διοργανώνει το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο της Σαραγόσα στην ομώνυμη ισπανική πόλη, από 12 - 22 Δεκεμβρίου 1994. Ειδικότερα τα θέματα τα οποία θα συζητηθούν είναι: οικονομική φυσικών πόρων, γενικές αρχές οικονομικής του περιβάλλοντος, ανανεώσιμες πηγές, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, πολιτική των φυσικών πόρων στην περιοχή της Μεσογείου, κ.ά. Για περισσότερες πληροφορίες: Instituto Agronomico Mediterraneo de Zaragoza, Apartado 202, 50080 Zaragoza (Spain), τηλ. 76 576013, φαξ 76 576377.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΧΕΛΙΩΤΗΣ (1956-1994)

Το ΕΚΒΥ πληροφορήθηκε πρόσφατα με οδύνη τον θάνατο από ατύχημα ενός πολύτιμου φίλου και υποστηρικτή, του Φραγκίσκου Χελιώτη, Αναπληρωτή Καθηγητή Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο George Mason των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο Χελιώτης γεννήθηκε το 1956 στην Ελλάδα και απέκτησε το πρώτο του πτυχίο από το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στη συνέχεια πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στις Ηνωμένες Πολιτείες και απέκτησε τον τίτλο του Διδάκτορα από το Πανεπιστήμιο του Wisconsin-Madison. Εξαιτίας της εξαιρετικής του επίδοσης κατά τη διάρκεια των σπουδών του τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό τιμήθηκε με σειρά υποτροφιών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούσαν την εφαρμοσμένη οικολογία, την υδρολογία των υγροτόπων, την αποκατάσταση και δημιουργία τεχνητών υγροτόπων, τη διαχείριση υγροτοπικών περιοχών κυρίως στη Με-

σόγειο και την Ανατολική Ευρώπη. Ο Χελιώτης ήταν μέλος πολλών επιστημονικών οργανώσεων και συλλόγων και αριθμούνται σε δεκάδες οι επιστημονικές του εκδόσεις, ανακοινώσεις, ερευνητικές εργασίες, κ.λπ. Κατά την παρουσία του τόσο στο Πανεπιστήμιο του George Mason όσο και στο Wisconsin του Madison απέκτησε εκαπιδευτική πείρα και επίσης ήταν επιβλέπων καθηγητής για την εκπόνηση ενός διδακτορικού και εννέα εργασιών για την απόκτηση Τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών (Masters). Το ΕΚΒΥ είχε αρχίσει να αναπτύσσει ειδική συνεργασία με τον Χελιώτη, ο οποίος είχε πραγματοποιήσει δύο επισκέψεις και συζητήσεις με το προσωπικό του ΕΚΒΥ και είχαν τεθεί βάσεις για συνεργασία με το πρόγραμμα αποκατάστασης υγροτόπων του Δέλτα του Δούναβη. Ο Φραγκίσκος Χελιώτης ετίμησε την πατρίδα του όπου και αν εργάστηκε και κέρδισε την αγάπη και την εκτίμηση όλων των συναδέλφων του στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το προσωπικό του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας και του ΕΚΒΥ εκφράζει στην οικογένειά του τα βαθιά του συλλυπητήρια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

Το ΕΚΒΥ σε συνεργασία με το Διεθνές Γραφείο Ερευνας Υδρόβιων Πουλιών και Υγροτόπων (IWRB) και την Υπηρεσία Αλιείας και Αγρίας Ζωής των Ηνωμένων Πολιτειών (U.S. Fish and Wildlife Service), άρχισε πιλοτική μελέτη χαρτογράφησης Μεσογειακών υγροτόπων στην Ελλάδα. Η δραστηριότητα αυτή χρηματοδοτείται από το "Πρόγραμμα Συντονισμένης Δράσης υπέρ των Μεσογειακών Υγροτόπων (MedWet)", την Υπηρεσία Αλιείας και Αγρίας Ζωής των Ηνωμένων Πολιτειών και πιθανώς από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Θα διαρκέσει έως το τέλος του 1995 με πιλοτικές περιοχές χαρτογράφησης το Δέλτα του Νέστου, την Τεχνητή Λίμνη Κερκίνη, τις Λίμνες Κορώνεια και Βόλβη και τη Λιμνοθάλασσα Επανομής.

Σκοποί του προγράμματος είναι: α) η ανάπτυξη μεθοδολογίας για την αναγνώριση και χαρτογράφηση των Μεσογειακών υγροτόπων και των λεκανών απορροής τους με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και β) ο έλεγχος και η διόρθωση του συστήματος ταξινόμησης των Μεσογειακών υγροτόπων.

Τα πλεονεκτήματα ενός τέτοιου προγράμματος είναι πολλαπλά καθώς δίνεται η δυνατότητα: α) δημιουργίας αρχείου με πολλαπλά επίπεδα πληροφοριών για τους υγροτόπους, β) παροχής τεχνικής υποστήριξης προς την Ελληνική Πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την πολιτική, τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των φυσικών μας πόρων, γ) χρησιμοποίησης του τελικού προϊόντος στην οριοθέτηση των υγροτόπων και τη χάραξη των ζωνών διαχείρισης με αντικειμενικά κριτήρια και δ) τυποποίησης στη σύνταξη χαρτών των υγροτόπων της Ελλάδας.

Στα πλαίσια του προγράμματος χαρτογράφησης Μεσογειακών υγροτόπων ως σήμερα επισκέφθηκαν το ΕΚΒΥ οι κ.κ. Jonathan Hall και Τάσος Καραθανάσης. Ο κ. Jonathan Hall, στέλεχος της Υπηρεσίας Αλιείας και Αγρίας Ζωής των Ηνωμένων

Πολιτειών, είναι ειδικός σε θέματα χαρτογράφησης και ταξινόμησης υγροτόπων ενώ ο κ. Τάσος Καραθανάσης, καθηγητής εδαφολογίας στο Πανεπιστήμιο του Κεντάκι, έχει ασχοληθεί ειδικά με θέματα αναγνώρισης και οριοθέτησης υγροτόπων και κατασκευής τεχνητών υγροτόπων. Κατά την παραμονή τους οι δύο επισκέπτες συνεργά-

στηκαν με την ομάδα ειδικών του ΕΚΒΥ αλλά και του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για τον σχεδιασμό και την έναρξη υλοποίησης του προγράμματος. Επίσης δόθηκε η ευκαιρία να μεταφέρουν στην ευρύτερη επιστημονική κοινότητα της Θεσσαλονίκης, μέσα από διαλέξεις, την πείρα που έχει αποκτηθεί στις ΗΠΑ, στα παραπάνω θέματα.

Α Μ Φ Ι Β Ι Ο Ν

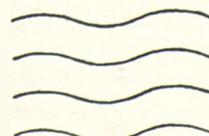
Τεύχος 9, Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 1994
Διμηνιαία έκδοση του ΕΚΒΥ

Ταχυδρομική διεύθυνση:
Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας
Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων
14ο χλμ Θεσσαλονίκης - Μηχανιώνας, 570 01 Θέρμη,
τηλ. (031) 473.320, 473.432, 475.604
Φαξ: (031) 471.795

Υπεύθυνη Έκδοσης:
Μαρία Κατσακιώρη

Συντακτική Επιτροπή:
Μαρία Κατσακιώρη, Μάνος Κουτράκης, Σπύρος Ντάφης

Φωτοστοιχειοθεσία - Εκτύπωση:
Υιοί Α. Υφαντή Ο.Ε., Φραγκίνη 9, 546 24 Θεσσαλονίκη

Κείμενα και φωτογραφίες που αποστέλλονται για δημοσίευση στο περιοδικό δεν επιστρέφονται. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο του περιεχομένου του ΑΜΦΙΒΙΟΝ μόνο εφόσον γίνεται αναφορά στην πηγή.